

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. Николай Емилов Попов, дн

Катедра „Теория и методика на кинезитерапията“ при факултет „КТТСА“
НСА „Васил Левски“ – София
избран за член на Научно жури по процедура за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ в област на Висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4 Обществено здраве, за нуждите на катедра „Кинезитерапия и рехабилитация“, съобразно решение на АС на НСА „Васил Левски“ от 12.11.2015 г., утвърдено със Заповед ЗП-2269/17.11.15 на Ректора на НСА „Васил Левски“ – София

Долуизложената рецензия е относно научната продукция, представена за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, за нуждите на катедра „Кинезитерапия и рехабилитация“ към факултет „Кинезитерапия, туризъм и спортна анимация“. Конкурсът е обнародван в Държавен вестник, бр. 84 от 30/10.2015. г. и в сайта на Национална спортна академия „В. Левски“. За участие в конкурса са подадени материали от един кандидат - гл. ас.д-р Диана Минчева Стефанова, доктор от катедра „Кинезитерапия рехабилитация“ на НСА „В. Левски“.

Според представените документи, гл. ас. д-р Диана Минчева Стефанова е възпитаник на МУ гр. Плевен, където през 1984 г. се дипломира като магистър по медицина. В периода 1988 - 1993 г. специализира и придобива специалност „Физикална медицина и рехабилитация“. През 2012 год. придобива образователната и научна степен „Доктор“.

Веднага след дипломирането си кандидатката започва работа в Медицинската служба ТПКИ – гр. Велико Търново като лекар-

ръководител на рехабилитационен екип. На тази длъжност остава до 1986 година. В периода 1986 – 1993 работи в Градска болница – гр. Горна Оряховица – Работническа поликлиника. През 1994 година работи в 8ма поликлиника – гр. София като лекар-специалист по ФРМ.

От 1994 до 1997 г. кандидатката е асистент в катедра „Кинезитерапия и рехабилитация” при НСА „Васил Левски”. В периода 1997-2001 г. е преназначена като старши асистент, а от 2001 год. е главен асистент. В периода 2004 -2007 е ръководител катедра „Кинезитерапия и рехабилитация”, а от 2012 г. досега е зам. раководител на катедрата. В периода 2007 - 2009 г е управител на Медицински център НСА.

Кандидатката членува в Българският лекарски съюз и в Асоциацията по физикална медицина и рехабилитация.

Основните професионални и научни интереси на гл. ас. д-р Диана Стефанова са в областта на физикалната и рехабилитационна медицина, прилагането на естествени и преформирани физикални фактори, кинезитерапия в педиатрията.

За участие в конкурса кандидатката е представила 24 научни и научно-приложни труда. Освен автореферата към дисертационния труд, кандидатката представя също една самостоятелни монография и една научна студия. Съавторка е в един учебник, в който е автор на две от главите.

Представени са резюмета на 21 статии, публикувани съответно в:

- чуждестранни научни списания – 3
- български научни списания –17
- индексирани научни списания - 1

Осем от публикациите са на английски език, а в 7 от публикациите кандидатката е самостоятелен автор.

Представени са също сертификати за участие в 21 наши и международни научни форуми.

Потвърдени са 43 цитирания, от които 7 в дисертационни трудове, четири в учебници, 18 в научни списания, осем в монографии.

По така представените данни за наукометричните показатели кандидатката покрива и надхвърля необходимия минимум.

Основните научни направления, в които може да бъде класифицирана научната дейност на кандидатката са:

- Обогаляване на кинезитерапевтичната теория и практика по отношение методиката на работа при заболявания на нервната система.
- Кинезитерапия в гериатрията с акцент върху изследване на рисковите фактори за падания при физически активни възрастни хора. Трудовете в тази насока имат теоретичен, научно- приложен и практически принос. Представените практически подходи имат важно значение за профилактиката от падания чрез средствата на кинезитерапията.
- Публикации, свързани с апробирането на авторска методика на кинезитерапия при болни с множествена склероза, Паркинсонова болест, мозъчен инсулт. Апробирани са различни стратегии за подобряване на статичното и динамичното равновесие и походката, както и профилактика на паданията при пациенти след прекаран мозъчен инсулт.
- В други две публикации в съавторство е проучено влиянието на КТ методика при пациенти с диабетна полиневропатия по отношение на сетивната и двигателната нервна проводимост и въглехидратната и липидна обмяна, като се отчитат положителни терапевтични резултати.

- Научно приложен принос имат публикациите в областта на педиатрията, които са насочени към социално значими проблеми в детската възраст като наднормено тегло, плоскостъпие, постурални нарушения, развитие при деца лишени от родителски грижи.
- Въвеждане на нови за нашата кинезитерапевтична практика методи за субективно изследване на степента на задух и физическия толеранс при пациенти с ХОББ, които са основа за прилагане на ефективна дихателна рехабилитация.

В монографичният труд на гл. ас. д-р Стефанова за първи път в България се разработва систематизирано и обсъжда синдрома на падане при възрастни хора. В тази насока ценен научен принос имат предложените различни методи за функционална оценка, както и цялостните стратегии за профилактика на проблема, като кинезитерапията заема съществено място в общият рехабилитационен план.

В научната студия се обсъжда актуален и значим за кинезитерапевтичната наука и практика проблем - честотата на паданията при пациенти с множествена склероза. Прави се системен обзор на оценките и становищата на водещи специалисти относно методите за лечение и профилактиката на тези инциденти.

Като цяло научните трудове са разработени професионално, на съвременно равнище и имат определен теоретичен и практически принос в областта на кинезитерапията. Базират се на критично реализиран системен литературен обзор и на практическа научна дейност от страна на кандидатката.

Представената научна продукция се характеризира със задълбочено проучване на темите, свързани с основните професионални интереси на кандидатката. В същото време не може да не се отчете и прибавяне на нови насоки в научните изследвания и по-широк спектър от проследяване на

ефектите от двигателните терапии. Това дава основание да се счита, че кандидатката би била полезна в своята преподавателска и учебно-практическа работа със студентите.

По отношение на учебната дейност кандидатката представя данни за изпълнение на учебната заетост с лекции, упражнения и учебно-клинична практика по учебните планове за ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър” в специалност Кинезитерапия. Водещ преподавател е в три дисциплини от учебния план на ОКС „Бакалавър”, специалност Кинезитерапия както и в една избираема дисциплина от ОКС „Магистър”, специалност кинезитерапия. По посочените дисциплини е разработила учебни програми на професионално ниво, като особен принос имат разработените съвременни тестови форми за оценка на познанията на студентите. Също така гл. ас. д-р Стефанова е ръководител на 6 успешно защитени дипломни работи в ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър” в специалност Кинезитерапия. Всичко това доказва, че тя има правилен поглед върху учебния процес и е в състояние да ръководи и моделира процесът на преподаване и усвояване от страна на студентите на необходимите умения и навици. По отношение показателите за учебна дейност кандидатката надхвърля два пъти необходимите минимални изисквания.

Кандидатката представя доказателства за продължаващо обучение и участие в 15 следдипломни квалификационни курсове. Това е показател за поддържане на професионалното ѝ ниво на съвременно равнище. За това говорят и множеството сертификати от участия в наши и международни научни форуми.

Гл. ас. д-р Сефанова участва в два научно-изследователски проекта в областта на профилактиката и лечението на гръбначни изкривявания и в областта на хипотерапията. Също така кандидатката представя доказателства за участие и в два международни образователни проекта по

програма Сократ –Еразъм и проект Тенара II. С участието в тези проекти кандидатката покрива необходимия минимум в тази насока.

Заклучение

Изхождайки от така представената научна продукция и от личните си впечатления от кандидатката, считам, че гл. ас. д-р Диана Минчева Стефанова е оформен преподавател със задълбочена и съвременна теоретична и практическа подготовка. Като такава би могла да допринесе значително за реализирането на учебния процес в катедрата. Затова изразявам положителен вот и подкрепям нейната кандидатура за заемане на академичната длъжност „**доцент**“, за нуждите на катедра „Кинезитерапия и рехабилитация“ към факултет „Кинезитерапия, туризъм и спортна анимация“ на Национална спортна академия „Васил Левски“.

.....

(проф. Н. Попов, д.н.)

15.02.2016 г.

София